

Slægten *Pleopis*. Dana.

Af marine Cladocerer har jeg i Fjorden nærmest ind ved Christiania kun fundet 3 Repræsentanter, alle hørende til Polyphemidernes Familie. Den ene af disse er den af Lovén beskrevne *Evadne Nordmanni*, der her ligesom overalt er den almindeligste Form. De 2 øvrige ere derimod bestemt adskilte fra hin og slutter sig paa det næreste til den af Dana opstillede, midt imellem *Polyphemus* og *Evadne* staaende Slægt *Pleopis*. Dana opgiver vel iblandt de for denne Slægt opførte Characterer, at Abdominalbørster mangle og at begge Grene paa 2det Par Antenner ere 3leddede, men begge disse Characterer kan man godt betragte som grundede paa en mindre nøagtig Undersøgelse, da de yderst smaa og gjennemsigtige Abdominalbørster saavelsom det ganske lille Basaled paa 2det Par Antenners øvre Gren meget let kan undgaa Opmærksomheden. Af hine 2 Arter synes den ene at være identisk med den kortelig af Leuckart¹ især paa Grund af det overmaade tydelige Fastheftningsorgan omtalte „*Evadne polyphemoides*,“ for hvilken jeg foreslaar Benævnelsen *Pleopis Leuckartii* efter denne Forsker. Den anden er en ubeskrevnen Art, der forekommer meget hyppig her ind i Fjorden sammen med *Evadne Nordmanni*. Jeg har kaldt den *Pleopis minutus* paa Grund af dens ringe Størrelse. Af den første Art har jeg fundet Hannen, hvis 1ste Fødpar ligesom hos Hannen af *Polyphemus* mod Enden er forsynet med en liden opad og indadkrummet Klo. I første Par Antenners Bygning har jeg derimod ikke kunnet opdage nogen Forskjel mellem Han og Hun. Slægten vil kunne charakteriseres paa følgende Maade:

Gen. *Pleopis*. Dana.

Forma corporis generi Polyphemo similis. Caput mobile supine impressione profunda a thorace disjunctum, parte antica crassa et rotundata. Testa cetera in feminis adultis supra thoracem saccum oviferum magnum et rotundatum format. Abdomen parvum, supine processu minimo setas duas brevissimas et pellu-

¹ Archiv für Naturgeschichte 1859.

cidas gerente præditum, àpice bifurcato in ungves duos styliformes retro vergentes exeunte. Antennæ 1mi paris rudimentares in mare et femina similes. Antennarum 2di paris ramus alter 3-, alter 4articulatus, articulis omnibus, basali minimo rami 4articulati excepto, setiferis; setæ omnes ciliatæ non vero geniculatæ. Labrum breve et crassum, lobulum rotundatum margine inferiore setis brevibus spiniformibus sparsim obsito formans. Mandibulæ sat magnæ, parte superiore indistincte terminata, inferiore valde inflexa cum illa angulum fere rectum formante, apicem versus attenuata in dentes duos, qvorum alter minimus, exeunte¹. Maxillæ desunt. Pedes utrinque 4, omnes prehensiles vixque branchiales, articulo basali extrorsum appendice parva setifera² prædito. 1mum par ceteris longius et gracilius articulis 4 compositum, ultimis duobus parvis setisqve longis arcuatis præditis, in mare aliquantum dilatatis, articulo ultimo ungve minuto supine et introrsum curvato armato. Paria seqventia duo inter se similia ut 1mum par 4articulata, articulo basali introrsum appendice aculeis apicalibus instructa processui coxali vel maxillari in ceteris Cladoceris comparanda prædito, setis articulorum ultimorum brevioribus et ungviformibus. Ultimum par ceteris multo brevius nulloqve articulo distincto divisum. Oculus maximus partem anticam capitidis explens, lentibus crystallinis longissimis et numerosis. Ad superficiem dorsalem capitidis postice organum adfigendi distinctissimum adest. Intestinum simplex et fere rectum ante stylos caudales terminatur. Motus Polyphemus similis. (Species marinæ).

1. Pleopis Leucartii. mihi.

Evadne polyphemoides. *Leuckart.* Archiv für Naturgeschichte, Bd. 25 (1859), pg. 262, Tab. VII, Fig. 5.

¹ Det var mig af Interesse her at gjenfinde en Bygning af Mandiblerne, der viser en tydelig Tilnærmelse til den for den mærkelige Familie Leptodoridae Lillieborg eiendommelige Form, hvorved denne Families Beslægtskab med Polyphemiderne end mere bliver bekræftet.

² Dette Bihang svarer unegtelig i sin Plads saa nøie til Branchialbihanget hos Polyphemus saavelsom de øvrige Cladocerer, at man maa antage det for det tilsvarende hertil, skjøndt det her er af et saadant Udseende, at det umuligt kan fungere som noget virkelig Respirationsorgan.

Corpus parum deflexum fere rectum, stylis caudalibus longis et tenuibus leviterque flexuosis. Antennæ 2di paris sat longæ, ramis inæqvalibus, raimo 3articulato altero longiore, utroque setis 6 prædicto, qvarum 4 articulo ultimo sat longo adfixæ sunt. Appendix externa pedum 1mi paris minima una modo seta instructa, in ceteris bisetosa, seta altera in ultimo pare longissima. Pigmentum oculi nigrum, lentibus crystallinis in portionibus duabus antice intervallo distincto sejunctis positis. Animal pellucidissimum et fere hyalinum. Longit. circuit. $\frac{3}{2}$ mm.

2. Pleopis minutus. nov. sp.

Corpus qvam in antecedente magis deflexum, stylis caudalibus brevibus iisdem in Eavadne Nordmanni simillimis. Antennæ 2di paris brevissimæ, ramis æqvalibus, articulo ultimo utriusque rami minimo setis 4 gerente, articulo penultimo rami 4articulati setis duabus instructo. Appendix externa pedum parium anteriorum trium trisetosa, in ultimo pare bisetosa. Pigmentum oculi fusco-nigrescens, lentibus crystallinis constipatis. Animal ut antecedens pellucidum, stylis caudalibus vero sæpissime colore coeruleo saturato insignibus. Longit. vix $\frac{1}{2}$ mm.

Da de herhen hørende Dyr allerede ved mine fordæmste kun i Christianias nærmeste Omegn anstillede Undersøgelser er steget til et temmeligt betydeligt Antal, og dette ved fortsatte Undersøgelser paa andre Localiteter rimeligvis endnu vil forøges med en stor Mængde hidtil ukjendte Former, bliver det ikke alene hensigtsmæssigt men ogsaa nødvendigt for en lettere Oversigts Skyld, ikke blot at ordne de enkelte Arter under forskjellige Slægter, men ogsaa at foretage en hensigtsmæssig Gruppering af Slægterne selv. Skjøndt vistnok en saadan høiere Inddeling allerede tidligere af enkelte Forfattere (Baird — Dana og Schödler) er givet¹, har jeg dog af flere Grunde anset det for rigtigst endnu

¹ Schödler, den sidste af disse Forskere, inddeler Cladocererne i 4 Familier, Sididæ — Daphnidæ — Lynceidæ og Polyphemidæ.